

Mioliubas Todorovičius

Kelionė į žvaigždynus

2

*Kelionė prasidėjo, o erdvių okeane,
Gulbės, Ožiaragio, Pietų kryžiaus okeane,
Andromedos, Sirijaus, Didžiųjų Grįžulio ratų,
Skorpiono ir Mergelės okeane,
Kelionė prasidėjo su savo malonumais
ir savom pasekmėm.*

*Ir mes, apsivalę nuo mechaninių meilės
priemaišų, suvokę piktus savo darbus
prieš aukurus, prieš tėvus šventuosius,
suviliojusius moteris mūsų, prieš altorius,
po kuriais paskui mes šlapinomės,
meldami patekėjusių saulę.
Mes astrologai, žyniai, žinovai, žvaigždžių skaitovai,
visi, kas gamina sutankintą orą, vandenilį
krentančių žvaigždžių fejerverkams,
elektros lankus, žaibų daugintojus.
Sudėtingų aparatų
rektifikacijos kolonų žinovai,
Mes svajotojai, definicijų medžiotojai, moką skaityti
sudėtingiausius raštus ir kabalą,
sargai užburtų židinių, numirusių žodžių kėlėjai.
Mes apsukruoliai, vadovai fabriku,
kur gaminamas dykumų smėlis,
mnemotechnikai, kalio hidrokside
išsiskalbę liežuvius,
karaliai ir poetai*

Štovime akivaizdoj savo tremties
tartum akivaizdoj mirties.

Nebylus vanduo, nebyli žvaigždė, nebyli giria
šneki mūsų širdis.

Vėjai bučiuoja akmenį, mūsų žemės kaktą,
mūsų liežuvis — syvai augalų.

Mūsų ausis — akutė medžio žievėj šalia žiedo
tarsi šalia pasaulio rakto skylutės:

žiūrėk, sakom, štai būdai nustatyti taisykles,
kaip elgtis pirmųjų pavasario atžalų
jaunoms ląstelėms.

Štai linija lietaus lašų

ant tamsiai raudonų vainiklapių žiedo
mergaitės ašarų, išgaravusių pirmoj aušroj.

Štai augalai, pakrypę iškerojusiom šaknim į saulę
su paraudusiais vaisiais, subrendusiom sėklom,
vėjo išnešiotom aplinkui.

O toliau augalai, užaugę tamsoj,
niūriose erdvėse,

kur jiems grėsė mirtis,

augalai išgelte nuo chlorozės.

Štai riba netikusių mūsų eilių.

Štai geriausių paaikškinimų riba keisto elgesio
branduolio,

įsimylėjusio žvaigždę ir savo sukimąsi
panašų į Saulės.

Štai srautas kenksmingų kvapų, kurie mums žada
svajonę.

Štai valgomieji vaisiai, nuo jų maistingumo
priklausė

pasitenkinimas, kurį jausdavo merginos
iš atkampių tarpplanetinių pakraščių,
praleisdamos naktis drauge su mumis.

Štai gailiausiai protoplazmos produktų,
taip reikalingų
mitybai mūsų sapnų.

*Judėjimas minčių kaip judėjimas žvaigždžių,
 kaip rąsto plaukimas patvinusioj upėj.
 Nakties garnių klyksmas
 prieš brékštantį rytą.*

Aštuoniems amžiams praėjus

*pasaulis pilnas
 žalių blakių
 televizorių savininkų
 vitamino C
 lavonų plėšikų
 tų kurie parkuoja automobilius
 geradarių gatvėj
 penktadieniais po pietų
 kol jums pristatau
 penkis kandidatus
 į visatos misterius
 viduržiemio jūros oras
 palankus pasėliams
 putojančiai dantų pastai
 mano vargana laimė
 juokinga mergaitė
 su juodais karoliais
 klaidžioja teksase
 gal už tūkstantį dolerių per mėnesį
 smerkia amerikąs intervenciją
 atidaro sraigę
 ieško čingischano anūko
 jūsų demokratijos apibrėžimo
 o aš gyvenu
 toksai koks esu
 gaudamas puslitrį alaus
 tris keptus kiaušinius
 mažyčio hotelio*

*erdvioj terasoj
aštuoniems amžiams praėjus
kalbėdamas elektronine kalba
palėpėj
nei danguj nei žemėj*

Apie Saulę

/iš ciklo „Legendos apie planetas“/

*buvai tu aukšai aukštai danguje
apstulbę mes kėlėm akis į tave
visų galingiausia amžiaus būtybę
žvaigždžių atlasą mūsų svajonių
tau giedojom psalmes kaip valdovei
daiktų visų sutvėrėjai
apakinti galių magnetinės tavo šviesos
nusileidai tada tu tarp mūsų
parodei mums savąją širdį
ir paslaptis savo slapčiausias
tada neapkėsti mes ėmėm tavęs
dabar tu miegi giliai po žeme
o mes parpuolę ant kelių
raudodami gailiai
maldaujam sugrįžti pas mus.*

Vėl sėdu ant Rosinanto

*septynias dienas
ir septynias naktis verkiau
vado čea
dviejuose šiaurės prancūzijos
lievinguose miestuose
krauju aplaistytoje žemėje
putotame ore
voro kalno
laukiau kartuvėse*

*bet nesakykite man
kad esu dvidešimtojo amžiaus
septyniasdešimt antrųjų metų
penkiasdešimtą dieną
tegu tai pasako obuolys
tegu pasako kirmėlė
delikačiais padais
stebuklingas veidrodis
prikaltas prometėjas
mėnesienoje
prisikeliu iš mirusiųjų
iš daugelio daiktų
kurių nereikia užmiršti
perku žaibolaidį
ledų su žemuogėm
ketvirtį žmonijos
planeta miega
lipnioje erdvėje
mano nukirstos rankos
visada laiko ginklą
vėl traukiu į kelionę
vėl sėduos ant rosinanto.*

***XX A.
SERBŲ
POETAİ***

1945—1985 m.
serbų poezijos antologija

VILNIUS 1988

